

Шановні педагоги !

Бібліографічна інформація - це відомості про документи (книги, статті, електронні ресурси тощо), необхідні і достатні для їх пошуку, відбору та використання, а також для повідомлення, рекомендації та популяризації.

Бібліотека ОІППО підготувала інформаційний огляд статей, котрий, сподіваємося, стане помічником у відборі необхідної літератури для підвищення фахового рівня, психолого-педагогічної, науково-дослідної, методичної діяльності. До огляду увійшли три статті з питань організації роботи в закладах дошкільної освіти та їх тезисний зміст.

Список складений з джерел , що зберігаються у бібліотеці. Завітавши до бібліотеки інституту, ви зможете отримати потрібний матеріал та зробити ксерокопії або світлини.

Для методистів закладів дошкільної освіти

Рекомендовані статті із скороченим змістом

1. Освітня діяльність із питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану. Методичні рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні // Методист. – 2022. --№ 5-6. – С.72-89.

Передмова

Лист МОН №1/3845-22 від 02.04.22 року.

Міністерством освіти і науки надіслано рекомендації щодо діяльності дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року №2102-IX «Про затвердження Указу Президента України» «Про введення воєнного стану в Україні»:

- Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану (додаток1);

- «Щодо здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайної ситуації» (додаток 2);

- «План дій вихователя закладу дошкільної освіти у випадку надзвичайної ситуації».

Зміст.

Методичні рекомендації містять чотири розділи. У першому розділі подано інформацію про організацію освітнього процесу в закладах дошкільної освіти піл час діє правового режиму воєнного стану (очний, дистанційний, змішаний). З другого розділу можна дізнатися про організацію освітнього процесу на всіх рівнях. Третій розділ містить рекомендації щодо участі інститутів післядипломної педагогічної освіти, керівників, вихователів і батьків у забезпеченні якості дошкільної освіти в умовах війни. У четвертому розділі систематизовано корисні покликання для педагогів, батьків щодо роботи з дітьми дошкільного віку у воєнний час.

Окреслено першочергові завдання ЗДО у воєнний час, технологічні аспекти організації комунікації з учасниками освітнього процесу, рекомендації керівникам ЗДО, педагогам і батькам щодо забезпечення якості дошкільної освіти в умовах війни та посилання на інтернет ресурси, які містять матеріали для педагогів і батьків щодо психолого-педагогічного супроводу дітей дошкільного віку, перелік сайтів, матеріали яких будуть корисними для вихователів, батьків, дітей тощо.

2. Чікрижова Т. Ключові компетентності дошкільника: семінар для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти / Т. Чікрижова. – Методист. – 2022. -- № 3-4. – С.82-91.

Передмова.

Дошкільна освіта є невід’ємним складником і першим рівнем системи освіти – стартовою платформою особистісного розвитку дитини. Базовий компонент дошкільної освіти, затверджений 12 січня 2021 року, дозволяє продовжити реформу дошкільної освіти з урахуванням наступності між закладом дошкільної освіти й загальної середньої освіти.

В основу документа покладено ідеї гуманістичної педагогіки, патріотичного й громадянського виховання та солідарної відповідальності держави, громади, родини, фахівців педагогічної освіти й інших професій, причетних до піклування, догляду та розвитку дітей дошкільного віку. У цьому документі задекларовано вимоги до обов’язкових результатів навчання та

компетентностей дошкільнят, які визначено за освітніми напрямками: особистість дитини; дитина в сенсорно-пізнавальному просторі; дитина в природному довкіллі; гра дитини; дитина в соціумі; мовлення дитини; дитина у світі мистецтва.

На виконання вимог спрямовано семінар для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти.

Зміст.

План проведення семінару для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти, сценарний план семінару для вихователів-методистів ЗДО «Педагогічний вплив на становлення компетентностей дошкільників у розрізі вимог БКДО»

Перебіг семінару:

Актуалізаційно-мотиваційний модуль; Навчально-інформаційний модуль; пізнавально-діяльнісний модуль; рефлексивний модуль.

3. Бех І. Дошкільна освіта: трансформаційні орієнтири / І. Бех. – Методист. – 2020. -- № 11-12. – С. 78-89.

Передмова.

Події останніх років виступають чіткими сигналами вираженого неблагополуччя в дитячій освіті, яка ділить проблеми всієї системи сучасної освіти. На перший план виходять статистичні дані про фізичне і психічне здоров'я дітей, свідчення розпаду сюжетно-рольової гри, дитячого співтовариства, втечі у віртуальний світ, збільшення випадків інфантилізму. У той час реформа дошкільної освіти, яка розгортається в рамках концепції НУШ, неможлива без зміни економічних, політичних, морально-правових принципів суспільства. Відтак, зміни, які визрівають у системі дитячої освіти, як ніколи, виявляються глибокими, такими, що зачіпають самі основи про те, що таке дошкільна освіта, який її сенс. Тож потрібне створення нового уявлення, інноваційної парадигми дошкільної освіти у світлі змін і тенденцій, що відбуваються в розвитку суспільства, необхідне осмислення процесів, які функціонують у дошкільній освіті для вироблення розуміння нового її стану. Зупиним на низці аспектів, пов'язаних із трансформаційними процесами дошкільної освіти.

Зміст.

Розвиток як зміна.

Розвиток людини – це одночасно і природний (спонтанний), і штучний (регульований) процес. В останньому випадку – це спеціально організована навчально-виховна діяльність, яка призводить до формування культуровідповідних здібностей, якостей, способів дій. Загалом психічний розвиток – це розвиток самого себе, своєї індивідуальності, її вдосконалення.

Від дії за зразком до орієнтації на бажання.

Щоб такі бажання вихованця несуперечливо пов'язувались із духовно-моральними цінностями, вихователь повинен будувати і використовувати відповідні засоби, де розум, почуття і воля стають звичними для особистості, що зростає, такого роду генералізовані особистісні утворення оптимізують не лише різновиди дитячих діяльностей (пізнання, працю, спілкування), а й піднімають вихованця до вершин культури індивідуального життя. У виховну сферу входить також і соціалізація – процес і результат засвоєння і відтворення соціального досвіду, який здійснюється переважно в умовах стихійного впливу різних обставин життя в суспільстві.

Дорослішання як фундаментальна характеристика.

У цьому особистісному способі життя дитини вичленимо його фундаментальну характеристику – дорослішання. Останнє є напрямом руху дитини до майбутнього, до образу досконалого дорослого, як ідеалу, що спонукає її культурний розвиток.

Суб'єкт різних форм активності.

Дошкільний вік характеризується надзвичайно важливою особливістю. У вільних діях, які спонукаються виключно внутрішніми потягами, виникає початок подальшого особистісного утворення – бути суб'єктом різних форм активності, а в подальшому і суб'єктом життя. Якраз у цьому полягає їх розвивальний ефект.

Мотиваційне забезпечення освітнього процесу.

Особливо психологічно гнучкого підходу в нинішніх соціокультурних умовах потребує мотиваційне забезпечення освітнього процесу дітей дошкільного віку. Наведемо типовий приклад. Припустимо, що дитина виконує певне завдання чи робить якусь роботу і в неї все виходить. Тоді її слід підтримати. Тут можуть бути два варіанти.

Можна сказати: «Який ти розумний!» або «Як ти добре попрацював!». Високий виховний ефект у дошкільному віці (особливо у ранньому періоді розвитку) має явище спільно розподіленого переживання. Його сутність полягає у тому, що дорослі мають включати дитину в спільну корисну діяльність. Види такої діяльності надзвичайно різноманітні, насамперед у побутовому середовищі. Зазначимо, що дитина завжди тяжіє до спільної праці з дорослими, наслідуючи їх.

Егоцентризм та самоцентризм.

Дитина дошкільного віку не Егоцентрована, а Самоцентрована. Вона ще не сприймає диференційовано (а тим більше змістовно) своє Я. У більшості її Я – це сукупність ознак, за якими вона самоідентифікується.

Узгодження світів.

Дошкільник повинен цілеспрямоване узгоджувати два світи: світ батьків і світ за межами дому. Він неодмінно визнає: те, що очікують від нього в дитячому садку відрізняється від батьківських стандартів.

Діагностика цінностей виховного колективу дитячого садка.

Дитячий садок – це місце, де готують дітей до майбутнього життя, продовженню навчання в школі. Тож вихователям потрібно «тут і зараз» створювати умови для розвитку особистості і здібностей дитини. Наскільки ці процеси є розвивальними – залежить від оточення, в якому дитина знаходиться, від організаційної культури конкретного освітнього закладу, від рівня мотивації і компетентності його співробітників.